

O istorie a Regimentului 18 Gorj

Titus Zamfiroiu

La început de mileniu trei, se pare că istoria evenimentială a început „să piardă teren”, în favoarea uneia dedicată mai mult vieții cotidiene a individului sau a unei comunități, începând din antichitate, până în zilele noastre.

Monografiile dedicate marilor personalități, evenimentelor importante care au jalonat istoria, ocupă un loc secund, fiind utilizate mai mult de specialiști. În această categorie putem introduce și articolele, studiile sau tratatele de istorie militară care, odinioară, stârneau interesul tuturor cititorilor.

Filmele istorice, dramaturgia, veneau în completare, ficțiunea fiind „aliatul” istoriografiei, chiar dacă, cinematografia istorică nu a „murit”.

O monografie militară, stârnește azi, pe lângă interesul specialiștilor, nostalgia celor care, aflați acum la mijlocul vieții, se gândesc la veteranii de război, care le umpleau copilăria, cu fapte mai mult sau mai puțin reale, desprinse de pe câmpul de bătălie și istorisite în școli sau în familie, „la gura sobei”. Un demers de istorie militară, modernă și contemporană, dedicat unei unități militare gorjene, susține și istoricul Vasile Novac.

Născut în comuna Ciuperceni la 9 martie 1938, județul Gorj, Vasile Novac și-a consacrat întreaga viață istoriei și muzeografiei, după un scurt „apostolat” în învățământ. A ocupat funcția de director, timp de 22 de ani, la Muzeul Etnografic din Golești, județul Argeș.

Astrăbătit toate gradele specifice muzeografiei ajungând Cercetător Științific I și a publicat printre altele opera sa de căpătâi, dedicată ofițerimii din Argeș și Muscel. A fost un colaborator, plin de solitudine al revistei „Litua” și sperăm să mai fie, articolele și studiile domniei sale, fiind citite cu interes și folosite de către cercetători.

Lucrarea asupra căreia mă voi opri este intitulată „Regimentul Gorj nr. 18 <<Tudor Vladimirescu>>”, publicată la editura „Măiastra”, din Tg-Jiu, în anul 2011. Istoria acestui regiment își are începutul în perioada regulamentară, când la 5 martie 1831 se stabilea pentru Țara Românească „Regulamentul ostășesc pentru Miliția Pământenească a Prințipatului Valahiei.

Acest regiment va participa la toate războaiele pe care românii le-au susținut: Războiul de Independență (1877-1878); războaiele balcanice (1912-1913); primul război mondial (1916-1918); campania maghiară din 1919-1920, când armata română a contribuit la înlăturarea regimului comunist instaurat de Bela Kuhn; al doilea război mondial (22 iunie 1941-9 mai 1945). Regimentul 18 Gorj a fost, de asemenea, activ și ca miliție în timpul răscoalei de la 1907.

Trăsătura fundamentală a acestei lucrări este maniera obiectivă, riguros științifică, probată de bogatul inventar arhivistic, pe care autorul l-a utilizat.

Istoriografia militară comunistă ne obișnuise, de-a lungul deceniilor postbelice, cu o prezentare a armatei române, fără cusur, plină de virtuți, imbatabilă.

Autorul prezintă, echidistant, faptele de vitejie cuprinse în episoadele memorabile, de la Plevna și Vidin (1877-1878), Mărăști, Mărășești și Oituz (vara anului 1917) sau în campania din ultima fază al celui de-al doilea război mondial – cele din Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia – alături de eșecuri: campania din toamna anului 1916 sau ruperea frontului de la Stalingrad de către armata roșie – pe care Regimentul 18 Gorj le-a înregistrat, ca parte componentă a armatei române.

Vasile Novac nu omite nici acțiunile din spatele frontului, la care au participat, din păcate, și ostași ai Regimentului 18 Gorj: jafuri, violuri, tâlhării, un exemplu fiind campania de pe frontul de răsărit (iunie 1941-august 1944).

Pentru cei interesați de statistică, autorul oferă numeroase mențiuni, în lucrare – nume, prenume, grade militare – în care aproape toți gorjenii își vor regăsi rude apropiate sau îndepărtate, din toată întinderea județului.

În finalul acestei scurte recenzii, dedicată unei ample lucrări, doresc autorului succes în această meticuloasă activitate, care este cercetarea de arhivă, o adevărată testare a limitelor pentru fiecare istoric.